

IV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi w Wałbrzychu

Przedmiotowe ocenianie z historii i społeczeństwa dla liceum w roku szkolnym 2019/2020

Przedmiotowe Ocenianie z historii i społeczeństwa zostało opracowane na podstawie:

1. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty/ tekst jedn. Dz. U. z 2018r. poz.1457 ze zm./-art.44b ust.3.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
3. Statutu Szkoły. Wewnątrzszkolne Ocenianie.

Obszary oceniania:

1. Wiadomości objęte programem nauczania.
2. Umiejętności:
  - lokalizacji czasowo-przestrzennej omawianych wydarzeń (znajomość mapy),
  - uogólniania, wartościowania, porównywania, wykrywania analogii historycznych,
  - analizy tekstu źródłowego,
  - dyskusowania,
  - stosowania terminologii historycznej i jej rozumienia,
  - wykazywania związków przyczynowo-skutkowych, przestrzennych pomiędzy historią powszechną, ojczystą, regionalną,
  - wykazywania związków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami życia politycznego, gospodarczego, kulturowo-społecznego,
  - łączenia faktów i zjawisk historycznych historii Polski z historią powszechną,
  - analizy i oceny zjawisk i faktów historycznych,
  - porównywania różnych koncepcji politycznych, religijnych i gospodarczych,
  - gromadzenia i prezentacji informacji przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii i różnorodnych źródeł.
  - tworzenia narracji historycznej w ujęciu przekrojowym i problemowym.

Sposoby i formy oceniania:

1. Sprawdziany pisemne/ testy sprawdzające wiedzę i umiejętności.
2. Kartkówki.
3. Odpowiedź ustna.
4. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

5. Dłuższa praca pisemna przygotowana w domu.
6. Prace domowe.
7. Analiza źródeł różnego typu.
8. Znajomość mapy.
9. Aktywność uczniów na lekcjach i na zajęciach pozalekcyjnych(system +i -).
10. Prezentacje multimedialne.
11. Krótkie referaty dotyczące określonego zagadnienia historycznego, postaci historycznej czy wydarzenia.

Sprawdziany

1. Nauczyciel zapowiada sprawdzian pisemny co najmniej 1 tydzień wcześniej oraz podaje jego zakres.
2. Uczeń zobowiązany jest zaliczyć wszystkie przewidziane w danym semestrze sprawdziany.
3. Przy nieobecności usprawiedliwionej, powyżej 3 dni roboczych,, termin zaliczenia wynosi do 2 tygodni od daty pisania sprawdzianu przez klasę.. Przy dłuższej absencji termin zaliczenia materiału uczeń uzgadnia z nauczycielem. Formę sprawdzania wiedzy wybiera nauczyciel. W przypadku odmowy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną
4. Przy nieobecności krótkotrwałej, do 3 dni roboczych, , uczeń może być rozliczony na następnej lekcji . Formę sprawdzania wiedzy wybiera nauczyciel. W przypadku odmowy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. Uczeń ma możliwość poprawy oceny ze sprawdzianów w terminie do 2 tygodni od daty wystawienia oceny. Uczeń może przystąpić do poprawienia oceny tylko 1 raz . Formę, termin i miejsce (zajęcia lekcyjne lub pozalekcyjne) poprawy oceny ze sprawdzianu ustala nauczyciel .
6. Sprawdziany nauczyciel sprawdza w terminie 14 dni roboczych.
7. Podczas zajęć lekcyjnych nauczyciel omawia prace pisemne wskazując najczęstsze braki i błędy uczniowskie oraz prezentuje pracę wyróżniającą się.
8. Sprawdzone prace pisemne są do wglądu dla ucznia i jego rodziców (opiekunów) u nauczyciela przedmiotu. Na prośbę ucznia lub jego rodzica nauczyciel powinien uzasadnić ocenę z pracy pisemnej. W przypadku niemożności spotkania się z nauczycielem rodzic może wystąpić z prośbą o pisemne uzasadnienie oceny uzyskanej przez ucznia
9. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnego wykonania pracy (np. ściąganie na sprawdzianie lub kartkówce, przypisywanie sobie autorstwa tekstu itp.), uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, której nie może poprawić.
10. Sprawdziany przeprowadza się po zakończeniu realizowanego działu programowego , z zastrzeżeniem uwarunkowań wynikających ze stopnia opanowania wiedzy i umiejętności przez zespół klasowy.
11. Formy sprawdzianów:

- a) test dydaktyczny,
- b) wypracowania ,
- c) analiza tekstu lub tekstów źródłowych,
- d) odpowiedź na kilka pytań,
- e) ćwiczenia z mapą ,

Kartkówka

1. Nauczyciel ma prawo zrobić z 2 ostatnich lekcji „kartkówkę bez zapowiedzi”. Ocena z „kartkówki niezapowiedzianej” ma rangę oceny z odpowiedzi ustnej.
2. Nauczyciel ma prawo zrobić „ kartkówkę zapowiedzianą” obejmującą 3 ostatnie lekcje lub zadaną partię materiału lub określoną tematykę (np. pojęcia, krzyżówka , mapka itp.)
3. Uczeń ma obowiązek zaliczyć na najbliższej lekcji „ kartkówkę zapowiedzianą” , której nie pisał w terminie podanym przez nauczyciela. Formę sprawdzania wiedzy wybiera nauczyciel. W przypadku odmowy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
4. Uczeń ma prawo poprawić ocenę z „kartkówki zapowiedzianej” w terminie do 1 tygodnia od oddania prac przez nauczyciela . Uczeń może przystąpić do poprawienia oceny z „kartkówki zapowiedzianej” tylko 1 raz. Termin, formę i miejsce (zajęcia lekcyjne lub pozalekcyjne) poprawy oceny ustala nauczyciel.

W przypadku prac pisemnych ocenie podlega:

1. Stopień opanowania materiału faktograficznego
2. Dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych,
3. Stylistyczna poprawność wypowiedzi (przy wypracowaniu właściwa kompozycja)
4. Umiejętność selekcji wydarzeń historycznych
5. Stopień rozumienia tematu (pytań)
6. Znajomość chronologii, pojęć , postaci historycznych
7. Odróżnianie fikcji od prawdy historycznej
8. Określenie rodzaju źródła historycznego, umiejętność jego interpretacji
9. Umiejętność porównywania, dostrzegania podobieństw i różnic w procesie dziejowym
10. Orientacja na mapie

Schemat oceniania prac pisemnych:

Niedostateczny (1) -	0-39%
Dopuszczający (2) -	40-50%
Dostateczny (3) -	51-70%
Dobry(4) -	71-85%
Bardzo dobry(5) -	86-95%
Celujący(6) -	96-100%

Dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego stosuje się wyżej wymienione kryteria procentowe dla ocen 6,5,4,3 oraz

Dopuszczający 30-50%

Niedostateczny 0-29%

Oceniając ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ucznia z opinią PPP nauczyciel dostosowuje wymagania zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu/opinii do indywidualnych możliwości ucznia poprzez np:

- wydłużenie czasu przeznaczonego na wykonanie ćwiczeń praktycznych,
- rozbięcie ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
- wydłużenie czasu na nauczenie się partii materiału lub rozłożenie na mniejsze części
- branie pod uwagę wyłącznie poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia,
- możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
- podczas odpowiedzi ustnych - zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego,
- obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
- wydłużenie czasu pracy na wykonanie zadania,
- wykonanie pracy pod kierunkiem nauczyciela,

W przypadku odpowiedzi ustnej ocenie podlega:

1. Zrozumienie tematu.
2. Zawartość merytoryczna.
3. Argumentacja.
4. Wyrażanie sądów.
5. Stosowanie terminologii historycznej.
6. Sposób prezentacji (samodzielność wypowiedzi , poprawność językowa, płynność, logiczne myślenie).
7. Umiejętność korzystania z mapy.

Nauczyciel pyta z 2 ostatnich lekcji lub materiału powtórzeniowego. Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny z odpowiedzi. Ocenę ucznia z odpowiedzi ustnej nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę i umiejętności, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy. Na prośbę ucznia lub jego rodzica nauczyciel powinien uzasadnić ocenę z odpowiedzi ustnej.

Uczeń ma prawo w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji:

- jednokrotnie (do 3 godzin historii w tygodniu),
- dwukrotnie (powyżej 3 godzin historii w tygodniu).

Przez nieprzygotowanie się do lekcji rozumiemy: brak zeszytu przedmiotowego, brak zeszytu ćwiczeń, brak podręcznika, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji np. atlasu historycznego. Nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza na początku lekcji. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania na lekcjach powtórzeniowych, na sprawdzianach i zapowiedzianych kartkówkach. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.

Zasady prowadzenia zeszytu, oceniania aktywności uczniów na lekcjach, sposobu zgłaszania nieprzygotowania do lekcji ustala nauczyciel na początku roku szkolnego.

W przypadku nieobecności w szkole uczeń powinien niezwłocznie uzupełnić notatki i prace domowe. Tylko w uzasadnionych przypadkach termin uzupełnienia braków może być wydłużony przez nauczyciela.

Wszystkie oceny, które uzyskuje uczeń w procesie są jawne. Informacje o ocenie uczeń uzyskuje od nauczyciela przedmiotu lub wychowawcy.

Poprawa oceny semestralnej i rocznej

1. Ocenę niedostateczną uzyskaną za pierwszy semestr uczeń ma obowiązek poprawić w ciągu 2 miesięcy od rozpoczęcia następnego semestru w terminie i formie uzgodnionej z nauczycielem prowadzącym.
2. Nauczyciel jest zobowiązany 2 tygodnie przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej do ustnego poinformowania ucznia o przewidywanej dla niego ocenie rocznej.
3. Uczeń ma prawo poprawić przewidywaną przez nauczyciela ocenę semestralną lub roczną w terminie do tygodnia od daty zaproponowania tej oceny, w formie sprawdzianu lub odpowiedzi ustnej obejmującej odpowiednio: materiał nauczania za I semestr w przypadku oceny semestralnej i całość materiału nauczania w przypadku oceny rocznej.
4. Ogólne warunki dotyczące procedury uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana znajdują się w Statucie Szkoły (w rozdziale Wewnętrzny Ocenianie)

Kryteria wystawiania ocen w liceum

1. Ocena celująca

Uczeń w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej. Trafnie sytuuje wydarzenia historyczne w czasie i przestrzeni oraz umie prezentować i uzasadniać własne stanowisko. Dogłębnie zna mapę. Samodzielnie

selekcjonuje i interpretuje wydarzenia historyczne oraz źródła historyczne. Wysnuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen. Dokonuje integracji wiedzy o przeszłości czerpanej z różnych źródeł informacji. Aktywnie uczestniczy w pracach na lekcjach, w kołach zainteresowań.. Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, olimpiadzie historycznej.

2.Ocena bardzo dobra

Uczeń szczegółowo przedstawia wydarzenia i procesy historyczne. Rozumie i bezbłędnie stosuje terminologię historyczną. Dostrzega i dogłębnie uzasadnia związki przyczynowo-skutkowe i czasowo-przestrzenne. Potrafi samodzielnie oceniać wydarzenia, zjawiska historyczne i postaci, wysnuwać wnioski. Doskonale zna mapę. Umiejętnie interpretuje źródła historyczne. Ma umiejętność porównywania różnych opinii, poglądów i ocen. Rozróżniania informacje od komentarzy i dokonuje ich krytycznej analizy. Umie zestawiać i przedstawiać sprzeczne racje. Posiada pełną znajomość różnych płaszczyzn procesu dziejowego. Wykazuje zainteresowanie problematyką historyczną, samodzielnie poszerza wiedzę, bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań a także samodzielnie się ich podejmuje.

1. Ocena dobra

Uczeń przedstawia materiał rzeczowy bez poważniejszych błędów. Ukazuje większość związków relacji pomiędzy faktami i wydarzeniami ale nie w pełni poprawnie. Dość poprawnie stosuje pojęcia. Umie odtworzyć, ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty i zjawiska historyczne. Z drobnymi błędami potrafi je umiejscawiać w czasie i przestrzeni. Opanował w stopniu dobrym znajomość mapy. Poprawnie interpretuje źródła historyczne. Wykazuje aktywność na zajęciach: dobrowolnie podejmuje się stawianych przed nim zadań.

2. Ocena dostateczna

Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości historycznych, ograniczoną umiejętnością ich analizy przyczynowo-skutkowej. W niewielkim stopniu podejmuje próbę oceny wydarzeń i zjawisk historycznych. W zakresie podstawowym operuje czasem i przestrzenią. Przeciętnie opanował znajomość mapy i analizę źródeł historycznych. Poprawnie stosuje część terminologii. Formułuje wnioski w znacznej części poprawne. Posługuje się przeciętnym językiem i niewielkim zasobem słów.

3. Ocena dopuszczająca

Uczeń mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafi przy pomocy nauczyciela opanować wiadomości i umiejętności konieczne, istotne dla dalszego etapu kształcenia. Formułuje powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń oraz postaci, wykazuje niewielką znajomość chronologii i terminologii oraz błędnie lokalizuje fakty

historyczne w przestrzeni. Bardzo słabo opanował znajomość mapy i umiejętność analizy źródeł historycznych. Operuje językiem bardzo prostym, ubogim pod względem leksykalnym.

4. Ocena niedostateczna

Uczeń w sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski. Nie posiada umiejętności umiejscawiania wydarzeń w czasie i przestrzeni. Popełnia poważne błędy chronologiczne. Nie opanował znajomości mapy, nie potrafi analizować źródeł historycznych. Nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela. Odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji. Jego język jest prosty i niekomunikatywny. Poziom wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu kontynuowanie nauki na wyższym szczeblu kształcenia.